

AVELLINIA MICHELII (SAVI) PARL. — NOVA
BILJKA U FLORI JUGOSLAVIJE

Mit deutscher Zusammenfassung

ZINKA PAVLETIĆ

(Institut za botaniku Sveučilišta u Zagrebu)

Primitljeno 3. 12. 1971.

Prilikom florističko-vegetacijskih istraživanja u Dalmaciji u glavnoj vegetacijskoj sezoni (april-maj) godine 1969. i 1971. sabrala sam na otocima Biševu i Visu opsežan biljni materijal cvatućih gramineja. Potonja podrobnija istraživanja pokazala su prisutnost i jednog za floru Jugoslavije posve novog taksona. Radi se o vrsti *Avellinia michelii* (Savi) Parl. (*Bromus m. Savi*; *Vulpia m. Rchb.*; *Festuca m. Kunth.*; *Koeleria m. Coss. et Dur.*), jedinoj vrsti roda *Avellinia* Parl.

Ovu biljku kao općenito vrlo rijetku navodi Bonnier (1934) za obalno područje evropskog dijela Mediterana i Alžir, a također kao ekstremno rijetku i za francusku obalu Atlantika. Prema Fioriju (1923—25) *Avellinia michelii* Parl. dolazi još i na Cipru.

Oba ova autora kao i Hayek (1932—33), koji ovu biljku navodi za Grčku, slažu se u definiciji staništa: sunčana travnata mjesta, na kamenitoj ili pjeskovitoj podlozi. Primjerci ove vrste, koje sam sabrala na otocima Biševu i Visu, podudaraju se po svojim morfološkim osobinama u potpunosti sa dijagnozama već spomenutih autora, a uz navedena staništa mogu se dodati još i garizi s kamenitom podlogom, u okviru asocijacije *Erico-Rosmarinetum*.

Avellinia michelii (Savi) Parl. (sl. 1) sabrana je u više navrata na slijedećim nalazištima (sl. 2):

1. Otok Biševo. Ova vrsta dolazi ovdje u prvom redu na travnatim mjestima s pjeskovitom podlogom, iznad uvale Kuze intrigre (između zaljeva Sarbunara i rta Parnikoza) na cca 50 m nadmorske visine, s blagom ekspozicijom na zapad. Ona dolazi na tom istom lokalitetu i u sastojinama gariga s kamenitom podlogom kao i na platou u blizini naselja Polje (100 m nad morem), ali ne tako obilato kao na pješčanim travnjacima.

2. Otok Vis. I ovdje raste ova vrsta u garigu na skeletnom tlu, koji je razvijen na platou ispod sela Podselje, tj. iznad mjesta Visa, na cca 220 m nadmorske visine, također pojedinačno.

Prema tome, *Avellinia michelii* (Savi) Parl. dolazi najobilatije na pješčanim travnjacima na otoku Biševu a uz to više ili manje pojedinačno u garizima, ali ipak u blizini putova kojima se kreću ljudi i životinje, pa je najvjerojatnije da je ona s pomoću njih tu i donesena.

Na staništu u okviru pješčanih travnjaka najčešće su ove vrste: *Avena barbata* Pott., *Bellardia trixago* (L.) All., *Brachypodium distachyum* (L.) P. B., *B. ramosum* (L.) Roem. et Schult., *Briza maxima* L., *Bromus villosus* Forsk., *Euphorbia terracina* L., *Lagurus ovatus* L., *Lolium italicum* A. Br., *Muscari racemosum* (L.) Mill., *Oryzopsis miliacea* (L.) A. Schers. et Schweinf., *Psoralea bituminosa* L., *Setaria verticillata* (L.) P. B., *S. viridis* (L.) P. B., *Tragopogon porrifolius* L., *Tunica saxifraga* (L.) Scop., *Vicia gracilis* Loisel.

Na staništu u okviru asocijacije *Erico-Rosmarinetum* uz karakteristične vrste i pratilice (Horvatić 1963) česte su još: *Anemone hortensis* L., *Blackstonia perfoliata* (L.) Huds., *Brachypodium ramosum* (L.) Roem. et Schult., *Carex glauca* Murr., *Centaureum minus* Moench., *C. tehniiflorum* (Hoffmg. et Lk.) Fritsch., *Cerastium semidecandrum* L., *Crucianella latifolia* L., *Gladiolus illyricus* Koch., *Orobanche minor* Sutton, *Orphantha lutea* (L.) Kern., *Serapias laxiflora* Chaub.

Zbog relativno malog broja lokaliteta, odnosno podataka o rasprostranjenosti, zasad se ipak ne bi mogla definitivno utvrditi pripadnost ove vrste određenoj fitocenozi. Morfološki i sistematski *Avellinia michelii* (Savi) Parl. stoji vrlo blizu rodu *Koeleria* Pers. pa vjerojatno i zbog toga njezina prisutnost u flori Jugoslavije dosad nije bila uočena.

Z a k l j u č a k

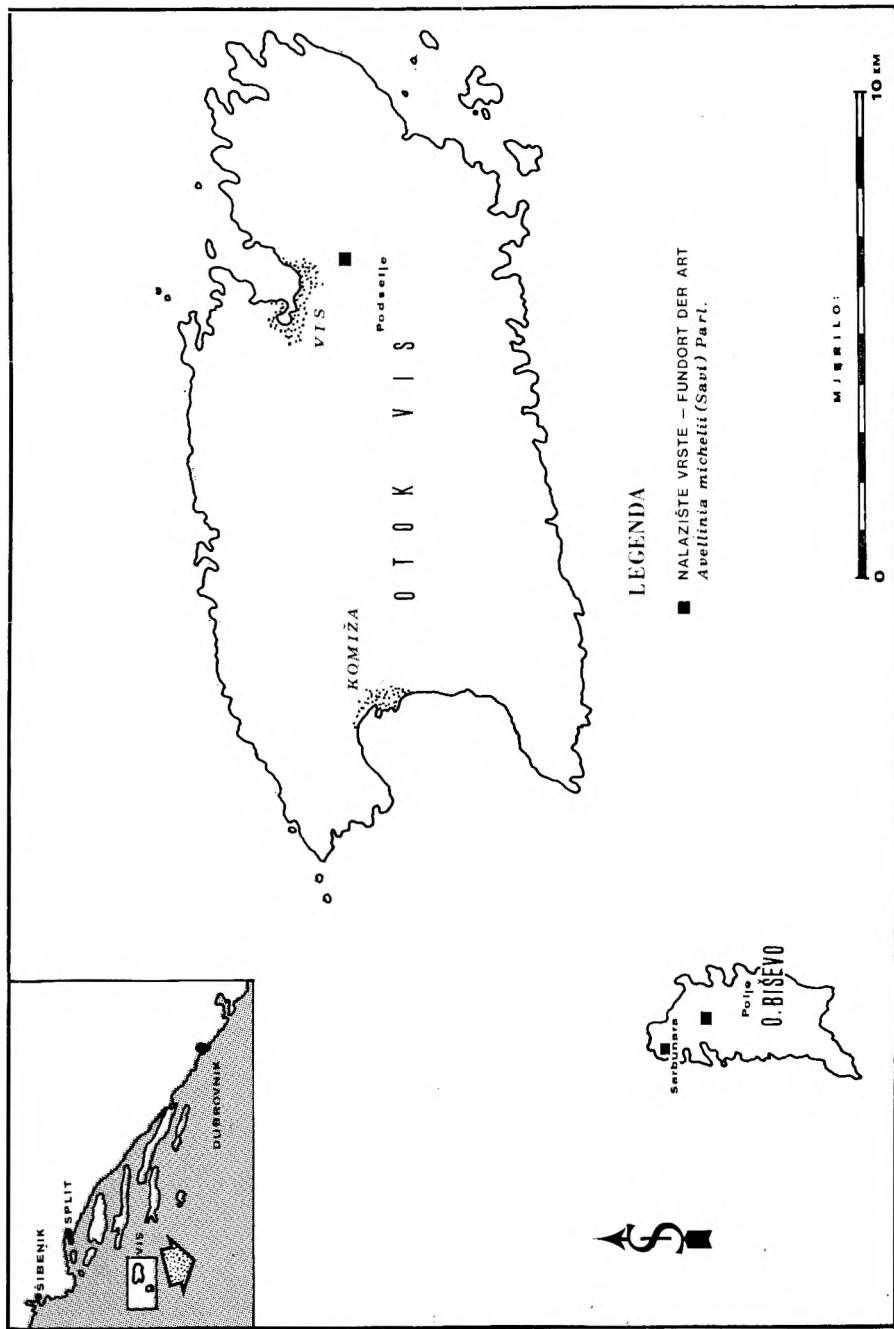
U ovom saopćenju objavljeni su nalazi na otocima Biševu i Visu u Dalmaciji vrste *Avellinia michelii* (Savi) Parl. Budući da ova biljka nije dosad bila poznata na području Jugoslavije, radi se prema tome o novom rodu i vrsti za floru Jugoslavije.

L i t e r a t u r a — S c h r i f t t u m

- Bonnier, G., 1934: Flore complète de France, Suisse et Belgique, XII, Paris.
Fiori, A., 1923—25: Nuova flora analitica d'Italia I, Firenze.
Hayek, A., 1923—33: Prodromus Florae Peninsulae Balcanicae, III, Berlin.
Horvatić, S., 1963: Vegetacijska karta otoka Paga s općim pregledom vegetacijskih jedinica Hrvatskog primorja, Prir. istraž. Jug. Akad. 33, Acta Biol. IV, Zagreb.

Sl. 1. — Abb. 1.

Sl. 2. — Abb. 2.

ZUSAMMENFASSUNG

AVELLINIA MICHELII (SAVI) PARL. — EINE NEUE PFLANZE IN DER FLORA
JUGOSLAWIENS

Zinka Pavletić

(Botanisches Institut der Universität, Zagreb)

Auf den Inseln Biševo und Vis in Dalmatien wurde das Taxon *Avellinia michelii* (Savi) Parl. (Abb. 1) mehrmals im Jahre 1969 und 1971 gesammelt. Es handelt sich dabei um eine neue Gattung für die Flora Jugoslawiens, die hauptsächlich in der Vegetation der Sandrasen und Garrig-Gesellschaften vorkommt (Abb. 2).

Pavletić Zinka, mr. biol.
Institut za botaniku
Sveučilišta u Zagrebu
Marulićev trg 20/II
41000 Zagreb (Jugoslavija)